CZU: 39(111)
DOI: 10.5281/zenodo.3780018

Tatiana POTÎNG
Institutul de Filologie Română
„Bogdan Petriceicu-Hasdeu”
(Chișinău)

ROLUL ANTROPOLOGILOR BRITANICI ÎN STUDIUL TABUULUI

The role of British anthropologists in the study of the table

Abstract: Although when discovered by the British colonizers, the Polynesian term taboo aroused increased interest from scholars, subsequent research on the concept was disparate and intermittent. Perceived at the time of its discovery as an exotic phenomenon, exclusive manifestation of primitive communities, the concept of taboo has now come to be considered as a universal cultural constant, indispensable to any civilization. The present article follows the sinuous evolution of British anthropologists' conceptions of the taboo, in correlation with the related theories of religion, magic, the sacred and the profane. We propose to analyze in a synthetic projection the role attributed by the Anglo-Saxon school to the taboo in sociology and ethnology, the controversies that the concept has generated and the impact it has had on the current anthropological sciences.
Keywords: taboo, functionalism, structuralism, ritual, religion, magic.

Rezumat: Deși atunci când a fost descoperit de colonizatorii britanici, termenul polinezian *tabu* a trezit un interes sporit din partea savanților, cercetările ulterioare asupra conceptului au fost disparate și intermitente. Perceput la momentul descoperirii sale ca un fenomen exotic, manifestare exclusivă a comunităților primitive, conceptul de *tabu* a ajuns să fie considerat în prezent drept constantă culturală universală, indispensabilă oricărei civilizații. Articolul de față urmărește evoluția sinuoasă a concepțiilor antropologilor britanici asupra tabuului, în corelare cu teoriile conexe asupra religiei, magiei, sacrului și profanului. Ne propunem să analizăm într-o proiecție sintetică rolul atribuit de școala anglosaxonă tabuului în sociologie și etnologie, controversele pe care le-a generat conceptul și impactul pe care l-a avut asupra științelor antropologice actuale.
Cuvinte-cheie: tabu, funcționalism, structuralism, ritual, religie, magie.

De la începuturile sale școala antropologică engleză și-a orientat atenția spre studiul societăților, așa-numite, „primitive”, prin prisma sistemului de rudenie, organizării politice, ritualurilor și cutumelor, privite ca instituții cu funcții specifice care stau la bazaexistenței sociale a acestor comunități exotice. Intrarea termenului *tabu* în atenția antropologiei se datorează căpitanului James Cook care, în memoriile sale de călătorie, povestea că șefii insulei Tongatabu „nu puteau nici sa se așeze, nici sa mănânce, pentru ca erau *tabu*”. Ulterior, deși devenise o prezență permanentă, tabuul a constituit mai degrabă un subiect colateral sferei de interes al antropologilor britanici.

BDD-A31205 © 2020 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-03 05:06:06 UTC)

În intenția de a stabili locul și rolul tabuului în antropologia anglosaxonă am trecut în revistă toate cercetările de rezonanță mondială ale savanților britanici referitor la acest subiect și am constatat că doar James George Frazer, Alfred Reginald Radcliffe-Brown, Franz Steiner, și Mary Douglasau acordat atenție fenomenului tabuului. Am optat pentru o perspectivă diacronică comparativă în procesul analizei, deoarece ne oferă o imagine complexă, atât asupra conceptului de tabu ca obiect de studiu, cât și asupra evoluției gândirii științifice în raport cu tabuul, unul dintre cele mai discutate și controversate fenomene sociale, care a oferit constant de-a lungul anilor noi piste de interpretare.

Deși începuturile antropologiei ca disciplină academică în spațiul britanic indică spre Edward Tylor, primul profesor de antropologie socială la universitatea din Oxford, (Deliege, p. 32) adevărata popularitate a științei antropologi ce ține de numele unui alt mare savant, **James George Frazer**, cel mai citit și mai contestat cercetător „de birou" din toate timpurile. Despre celebra salucrare *Creanga de aur* se afirmă că „influența asupra antropologiei și științelor înrudite cu ea a fost tot atât de uriașă, ca și influența ei asupra gânditorilor și scriitorilor din alte domenii și a cărei fertilitate a putut fi comparată cu cea a *Originii speciilor* a lui Darwin (Frazer, p. 3). Pentru prima dată cartea a apărut în 1890, după care au urmat mai multe ediții cu completări și redactări, astfel că ediția finală din 1913 întrunea 12 volume, care însumează, în fond, o colecție de mii de exemple de practici, credințe și superstiții grupate după principiul similitudinii.

Potrivit concepției lui Frazer, tabuul este un sistem de prohibiții religioase care are cea mai deplină manifestare în Polinezia, dar ale căror forme pot fi regăsite sub diverse nume în multe alte părți ale lumii, drept pentru care instituția tabuului trebuie considerată una dintre sistemele culturale care au contribuit în mare măsură la edificarea civilizației cu toate formele ei: religioasă, socială, materială și economică.

Viziunea lui James Frazer asupra tabuului cuprinde patru aspecte: acțiuni, oameni, obiecte, cuvinte. În fiecare dintre aceste categorii antropologul inserează serii întregi de interdicții din diferite zone, fără a se preocupa însă de logica principiului integrator. Astfel, în același cadru tabuizant (tabuul acțiunilor), se regăsesc regi, ucigași, vânători și pescari, numai pentru motivul de a fi supuși unor prohibiții sexuale în perioada actului sacrificiului (uman sau animal). Din păcate, oricât ar fi de numeroase exemplele prohibite, scoase fiind din contextul general al obiceiului, nu oferă niciun fel de informații asupra originii și funcției interdicției. Tocmai din această cauză metoda practicată de Frazer a fost ulterior ironizată de majoritatea antropologilor. După Ruth Benedict „*Creanga de aur* seamănă cu o versiune antropologică a lui Frankenstein; acesta are ochiul drept în Fiji, cel stâng în Europa, un picior în Țara de foc, altul în Tahiti, etc.." (Deliege, p. 49).

Revenind la câmpul frazerian de analiză, nu putem să trecem cu vederea atenția sporită a savantului pentru tabuurile ce aveau drept scop apărarea regelui divin. Acestea trebuiau respectate cu strictețe sub sancțiunea oprobriului public. James Frazer consideră că același principiu stă la baza tabuurilor cu privire la oameni și obiecte, deoarece „omul primitiv" nu poate distinge între sacru și impur. În concepția sa, regulile purității rituale care sunt respectate de către regi, lideri și preoți divini (persoane sacre) sunt asemănătoare

BDD-A31205 © 2020 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-03 05:06:06 UTC)

cu regulile pentru persoanele periculoase sau impure, vulnerabile (ucigaşi, bocitoare, lăuze, fete la pubertate, vânători, pescari). În acest sens funcţia tabuului constă în „izolarea acestor categorii de oameni de restul lumii, astfel încât să fie protejaţi sau să nu provoace ei un pericol spiritual înfricoşător" (Frazer, p. 47).

James Frazer a atribuit tabuul în categoria magiei imitative, considerând că întreaga doctrină a tabuului „pare a fi numai o aplicare specială a magiei simpatetice, cu cele două mari legi ale ei, legea similitudinii şi legea contactului" (Frazer, p. 48). Cu alte cuvinte, „tabuul este o aplicare negativă a magiei practice". Şi dacă „scopul magiei pozitive sau vrăjitoriei este să producă un eveniment dorit, scopul magiei negative sau tabuului este să evite un eveniment nedorit". Dar ambele acţionează conform „legilor similitudinii şi contactului" (Frazer, p. 48).

În finalul expunerii sale savantul britanic şochează cu francheţea afirmaţiei cu privire la inutilitatea magiei şi vrăjitoriei: „preceptele negative pe care le numim tabu sunt tot atât de fără rost şi de zadarnice ca şi preceptele pozitive pe care le numim vrăjitorie. Amândouă sunt numai laturi opuse sau poli ai unei mari şi dezastruoase erori, o concepţie greşită a asociaţiei de idei. Vrăjitoria este polul pozitiv, iar tabuul polul negativ al acestei erori" (Frazer, p. 49).

Se cere să menţionăm, în context, că în atenţia savantului britanic au nimerit şi o serie de practici şi ritualuri din spaţiul cultural românesc. James Frazer a introdus Transilvania în notele explicative geografice din prefaţa la volumele sale, având grijă să facă precizarea asupra apartenenţei etnice a actorilor şi participanţilor în ritualurile descrise (saşi, huţuli, valahi sau ţigani). Descrierea detaliată a exemplelorpreluate de James Frazer dinspaţiul folcloric transilvănean a fost realizată de Octavian Nistor în prefaţa la ediţia în română a volumului *Creanga de aur*.

Din perspectiva zilei de azi, mare parte dintre teoriile lui Frazer s-au dovedit a fi inactuale, multe analize s-au arătat superficiale, iar viziunea acestuia asupra religiei, magiei şi originii tabuului pare, este cel puţin, desuetă. Cu toate acestea, în pofida criticilor care i-au fost aduse, trebuie să-i recunoaştem lui Frazer intuiţia de a fi pus pe tapet un subiect complex, de mare importanţă care, iată, ţine în priză ştiinţa antropologică mai bine de un secol.

Spre sfârşitul secolului al XIX–lea speculaţiile teoretice evoluţioniste au intrat în dizgraţia antropologilor timpului, iar nevoia unor cercetări empirice a devenit tot mai pronunţată. În acest context şi-a făcut apariţia funcţionalismul britanic care s-a îndepărtat de istoria şi mai ales de „pseudoistoria" evoluţioniştilor şi a difuzioniştilor, pentru a se concentra asupra funcţionării societăţilor (Deliege, p. 173).

Funcţionalismul britanic este inseparabil de numele lui Bronislaw Malinowski şi metoda „observaţiei participante" pe care acesta a ridicat-o la rang de ştiinţă etnologică. Experienţa de teren a lui Bronislaw Malinowski a fost expusă în nenumărate monografii în care se tratează subiecte majore ale antropologiei: relaţia dintre religie, magie şi ştiinţă, funcţia culturii, relaţiile economice de schimb. O bună parte a operei lui Malinowski a fost consacrată studiului rudeniei şi sexualităţii în baza tribului Trombriand (*La Sexualite et sa repression dans les societes primitives)*. Analiza sistemului de filiaţie

BDD-A31205 © 2020 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-03 05:06:06 UTC)

matriliniară al trombriandezilor demonstrează că acestora le este străin complexul oedipian, iar tabuul sexual cel mai sever o vizează pe soră și nu pe mamă. Rezultă de aici că acest complex nu este valabil în societățile matriliniare și nu poate fi generalizat pentru toate civilizațiile, așa cum a făcut Sigmund Freud în *Totem și Tabu*. În ultima parte a cărții sale Malinowski combate teoria lui Freud, considerând-o absurdă și romanțată.

Figura emblematică acercetării antropologice universitare a fost **Alfred Reginald Radcliffe-Brown** (1881 – 1955). Contemporan cu Malinowski, A. R. Radcliffe-Brown a completat contribuția acestuia, direcționând funcționalismul spre sociologia structuralistă. În viziunea sa știința antropologică trebuie să descopere forma generală a unei relații sociale, depășind cazurile particulare. Etnologul nu trebuie să se limiteze la simpla observarea diferitor culturi, el trebuie să compare datele și să generalizeze pentru a scoate în evidență structura socială. Ideile sale metodologice au fost expuse în numeroase studii care au stat labaza antropologiei britanice.

În afara acestor preocupări de ordin teoretic, merită atenție analizele sale asupra unor teme speciale cum ar fi rudenia, relațiile de destindere (Joking Relationships) totemismul, tabuul; care au fostexpuse în culegerea de studii și eseuri *Structure and Function in Primitive Society*, apărută post mortem. Pretextul care a stat la baza capitolului rezervat *tabuului* din acest volum a fost prelegerea dedicată cercetărilor lui James Frazer asupra aceluiași subiect. Radcliffe-Brown își începe expunerea cu precizări asupra termenului *tabu* și consideră, la fel ca Emile Durkheim, inadecvată folosirea unui termen specific polinezian (tabu) pentru a denumi obiceiuri și practici atât de universale, precum este interdicția. Propune, în schimb, noțiunea de *interdicție rituală* pe care o relaționează cu alți doi termeni: statutul ritual și valoarea rituală (Radcliffe-Brawn, p. 140). În concepția lui Radcliffe-Brown interdicția rituală este o normă de comportament bazată pe credința că nerespectarea acesteia va duce la schimbarea statutului celui care o încalcă (Radcliffe-Brawn, p. 140). Această încadrare a schimbării de statut în categoria sancțiunilor (magice/religioase) a fost ulterior dur criticată de succesorul său Franz Steiner.

A R. Radcliffe-Brown a interconectat analiza tabuului cu termenii de sacru și impur, implicându-se într-o dispută lingvistică cu privire la sensurile *sacrului* care în limba engleză nu include și noțiunea de periculos. Pentru a evita această ambiguitate terminologică Radcliffe-Brown propune noțiunea de *valoare rituală* care se manifestă în atitudinea individului în raport cu un obiect sau eveniment. După Radcliffe-Brownorice este supus tabuului are valoare rituală: „Toute personne, chose matérielle, lieu, mot, nom, occasion ou événement, jour de la semaine ou période de l'année qui sont l'objet d'un évitement rituel ou tabou ont une valeur rituelle (Radcliffe-Brawn, p. 143). În continuarea acestei idei A R. Radcliffe-Brown lansează afirmația asupra valorii în sine, or, în viziunea sa,este valoaretot ce este important sau prezintă interes pentru individ. Drept urmare, A R. Radcliffe-Brown definește sistemul social ca un sistem al valorilor: morale estetice, economice, atitudinea comunității față de aceste seturi de valori stă la baza relațiilor sistemului social. Ritualurile (pozitive sau negative) practicate în societate, de asemenea, sunt expresia acestei atitudini, inclusiv ritualurile restrictive.

BDD-A31205 © 2020 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-03 05:06:06 UTC)

A R. Radcliffe-Brown explică mecanismul ritualului restrictiv în baza populației din Australia, în care totemul este centrul valoric al clanului și toate ritualurile restrictive în raport cu totemul dat exprimă atitudinea societății față de această valoare. Tabuurile cu care este înconjurat totemul exprimă deopotrivă respectul și frica comunității față de această valoare. Despre relația dintre totem și tabu în viziunea lui Radcliffe-Brown a rezumat Meyer Fortes, unul dintre colegii și succesorii săi: „prin „totemism" înțelegem diferite instituții în care părți alese ale naturii servesc drept obiecte materiale, în raport cu care segmentele societății își exprimă unitatea și individualitatea, pe de o parte, și interdependența lor într-o structură mai largă, pe de altă parte, în termeni unor practici rituale, rituri și mituri. Acestea au valoare morală, exprimată în tabuurile asociate și semnificație simbolică, reflectând ideea introducerii naturii în societate prin acte creative ale strămoșilor, care sunt reafirmate periodic în ritualul totemic; și aceasta este premisa fundamentală a întregului complex" (Meyer, p. 59).

În contextul metodologiei de cercetare a tabuului, A R. Radcliffe-Brown consideră că nu este relevant să căutăm motivarea ritualului prohibit,ci să vedem care este funcția lui în societate, deoarece argumentarea tabuului nu este neapărat logică, iar obiecții nu știu de fiecare dată de ce practică sau respectă un ritual. Cu atât mai mult cu cât uneori același ritual în societăți diferite poate să aibă cauze și explicație diferită.

În baza exemplului tabuului numelui nou născutului în insulele Andaman, A R. Radcliffe-Brown explică esența socială a tabuului. În viziunea sa teoriile tabuului nu trebuie să clarifice originea tabuului și nici să explice tabuul în sine. A R. Radcliffe-Brown consideră că prin tabuul respectiv se recunoaște valoarea simbolică a nașterii copilului în societate, iar respectarea tabuului demonstrează respectul pentru această valoare și importanța pe care i-o acordă societatea. În fond, la aceasta s-ar rezuma funcția socială a interdicției, în a recunoaște valoarea rituală a unui obiect. Ulterior Franz Steiner a criticat această abordarea mentorului său, considerând că este greșit a explica comportamentul uman în situație de criză (pericol) prin prisma categoriei valorii care este mult mai complexă, la fel cum „nu se poate vorbi despre sancțiuni în afara normelor punitive sociale" (Steiner, p. 125).

Poziția lui **Franz Steiner**a fost expusă în culegerea „Taboo", apărută post mortem (1952), cu o prefață de Edward Evans-Pritchard. Elaborată într-un stil polemic, cartea însumează o serie de 12 prelegeri despre *tabu* în baza teoriilor lui Robertson Smith, James Frazer, Sigmund Freud, Levi Bruhl, Arnold van Gennep la acest subiect, fapt ce le-a permis antropologilor ruși *Т. А. Фолиева, О. А. Шинкарь* să afirme „se poate spune că textul din «Tabu» este un dialog al lui Steiner cu colegii săi și, în pofida faptului că în principiu el nu-și exprimă poziția, printre rânduri, observații separate și meditații, teoria sa poate fi (măcar parțial) reconfigurată" (trad. autor) (Folieva, p. 107).

Coleg de generație cu Edward Evans-Pritchard, Meyer Fortes și Mary Douglas, lider al cercului științific de antropologie de la Oxfordși și continuatoral lui Radcliffe-Brown, Franz Steiner a fost o figură emblematică a timpului său.

BDD-A31205 © 2020 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-03 05:06:06 UTC)

Volumul său *Taboo* este una dintre cele mai substanțiale cercetări care are ca subiect analiza interdicțiilor considerate ca „diverse mecanisme sociale care depășesc sfera acestei categorii" (Steiner, p. 27). Așa cum precizează autorul la început, cartea este structurată în două părți.În primele două capitole Steiner face un excurs în istoria apariția noțiunii tabu și oportunitatea utilizării termenului polinezian în antropologie. În partea a doua sunt prezentate diverse teorii care explică fenomenul tabuului. În afară capitolelor polemice cu înaintașii, Franz Steiner analizează raportul tabuului cu sacrul, evidențiind caracterul complex al conceptului și diferențele de percepție cauzate de traducere. Steiner argumentează rolul protector al tabuului în raport cu sacrul și impurul în egală măsură prin sentimentul de frică față de acestea (Steiner,, p. 35). O perspectivă relativ originală asupra fenomenului propune Steiner în capitolul „Tabuul ca mană negativă", în care interpretează negativ conceptul de mană. În capitolele finale ale cărții transpare ideea conexiunii tabuului cu pericolul. În viziunea lui Franz Steiner sentimentul pericolului este motivat social și cultural: „dacă nu există un tabu, atunci pericolul nu poate fi definit și eliminat, prin comportament instituționalizat", iar cercetătorul ar trebui să ia în considerare problema tabuurilor ca o modalitate de „localizare a pericolului și protejarea societății împotriva celor aflați în pericol și, prin urmare, a persoanelor periculoase" (Steiner,, p. 31).

Deși este mai mult o compilație a tezelor altor savanți, grație forței argumentului, complexității analizei și meticulozității cercetării, „lucrarea lui Steiner prezintă un mare interes pentru cei interesați de fenomenul tabuului" (trad. autor) (Evans, p. 240)

Cartea care a revoluționat percepția asupra tabuului și a pericolelor provocate de încălcarea normelor aparține cercetătoarei britanice **Mary Douglas**, considerată cel mai mare antropolog din a doua jumătate a sec al XX-lea. Congeneră cu Evans Pritchard, Franz Steiner și Meyer Fortes, Mary Douglas a depășit cadrele funcționalismului britanic, promovând o abordare holistică a fenomenului social.

Volumul *Purity and Danger* (1966) reprezintă o analiză modernă a concepțiilor despre profanare și tabu în care se propune o viziune calitativ nouă asupra manifestărilor sacrului, curatului și ne-curatului în contexte culturale diferite. În acest sens autoarea a extins aria semantică a conceptului de profan, înglobând șinoțiunile de murdărie, dezordine, impur, periculos. Mary Douglas abordează dintr-o perspectivă inedită câțiva binomi antitetici consacrați, cum ar fi sacrul/profanul, magie/religie, societate primitivă/ societate modernă, lansându-se în polemici elegante cu filozofi și antropologi consacrați. În același timp cercetătoarea britanică introduce și unele concepte dihotomice noi, cum ar fisacru și periculos, necurat și periculos, curat și necurat, remodelând astfel paradigma de analiză a interdicțiilor.

În reinterpretarea raportului dintre sacru și profan autoarea pornește de la relativitatea acestor fenomene în funcție de context și consideră stranii afirmațiile conform cărora pentru omul primitiv nu există graniță între sacru și profan (Eliade) sau că omul primitiv nu este capabil să distingă sacrul de impur din cauza fricii de care este copleșit (Frazer). Pentru Mary Douglasrolul interdicțiilor este de a separa sacrul de intervenția profanului, sau profanul de atacul periculos al sacrului (Douglas, p. 8).

BDD-A31205 © 2020 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-03 05:06:06 UTC)

Mary Douglas clasifică structura socială în câteva categorii/domenii: determinat, normat, formalizat, insuficient de formalizat. Anume zona aceasta a dezordinii și neformalizatului este sursa dezechilibrelor și a senzației de periculos. Orice manifestare marginală, orice abatere într-o sferă sau alta a vieții duce la perceperea ființei, obiectului sau fenomenul care a ieșit din sistem ca fiind necurat și, implicit, periculos. Pentru argumentarea teoriei sale, Mary Douglas apelează la tabuurile alimentare din *Levitic,* în care se interzice consumul viețuitoarelor marine fără solzi și aripioare pentru că ar fi „necurate". Aceeași prescripție se aplică în raport cu toate reptilele și târâtoarele. Lista prohibițiilor similare este foarte mare și multă vreme aceste reguli au fost explicate fiziologic, etic, și din punct de vedere medical, pe baza aspectului animalelor. Unii cercetători au vorbit despre iraționalitatea acestor interdicții, respingând astfel posibilitatea în sine a analizei lor. Cu toate acestea, Mary Douglas găsește o justificare elegantă a acestor interdicții. Autoarea consideră că fiecare stihie își are propriul său tip de animale cu anumite caracteristici specifice, iar tot ceea ce depășește cadrul acestei reprezentări este „ne-curat". În cazul reptilelor, vorbim despre incertitudinea modalității lor de mișcare.

Conceptul de „ne-curat" se raportează directla noțiunea de profanare. O persoană care a încălcat interdicția, s-a profanat (spurcat) și deci trebuie să se purifice pentru a reveni la starea inițială. În acest scop se practică ritualuri de purificare cu profundă încărcătură simbolică, prin care se restabilește ordinea inițială. Mary Douglas precizează că ritualurile pot exista nu numai în comunitățile primitive, ci și în cele contemporane și amintește de obiceiurile de a „bate în lemn" și „scuipatul peste umăr", practicate la contaminarea cu impurul și periculosul,care sunt răspândite și în cultura noastră.

După Mary Douglas, toate regulile care există într-o anumită societate, fie că este vorba despre tabu, idei morale sau legi scrise, au ca scop menținerea sistemului social și realizarea ordinii și armoniei sociale. Prin acest tip de înțelegere complexă și sofisticată a ritualului, religiei și stilului de viață, Mary Douglas a influențat ideile occidentale despre profanare, demonstrând că în interpretarea fenomenelor sociale, contextul cultural și istoria sunt esențiale.

Analizând rezultatele cercetării tabuului din perspectivă diacronică, putem conchide că aportul lui Mary Douglas în antropologia socială constă în talentul unic de a utiliza rezultatele cercetărilor asupra comunităților tradiționale pentru studiereacelor mai actuale probleme din societatea occidentală contemporană.

În **concluzie**, putem afirma că școala antropologică anglosaxonă, prin studiile lui James George Frazer, Alfred Reginald Radcliffe-Brown, Franz Steiner, Mary Douglasa parcurs, în mod exemplar, toate etapele în studiul tabuului, de la perceperea acestuia ca un concept „exotic", specific doar polinezienilor, la recunoașterea în calitate de constantă culturală și socială universală. Am putut observa astfel cum cercetările savanților britanici asupra conceptului s-au extins și au căpătat pe parcursul anilor caracter interdisciplinar, devenind obiect de studiu al antropologiei, sociologiei și psihologiei.

Analiza principalelor studii indică, de asemenea, și asupra imperativului modernizării instrumentarului metodologic în studiul conceptelor antropologice de acest tip.

BDD-A31205 © 2020 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-03 05:06:06 UTC)

În baza analizei tabuului am constatat că școala antropologică britanică a demonstrat deschidere spre inovație și actualitate conectându-se la teoriile structuralismului francez, reușind totodată să-și păstreze caracterul specific.

Numeroasele ediții contemporane ale operelor savanților britanici în zeci de limbi sunt o dovadă în plus a interesului oamenilor de știință și a publicului larg pentru cercetarea interdicțiilor, dar și o confirmare a valorii cercetărilor și a actualității lor, în contextul în care, în ultima perioadă se discută tot mai frecvent de o adevărată criză a valorilor. Constatăm, așadar, că în secolul estompării normelor și granițelor, studiul tabuului, în calitate de constantă culturală universală a mentalului colectiv, capătă un rol tot mai important.

Referințe bibliografice

1. DELIEGE, Robert. *O istorie a antropologiei*. Chișinău: Cartier, 2007.

2. FRAZER James. Creanga de aur. Prefață de Octavian Nistor. București: Minerva, colecția *bpt,* vol.1,1980.

3. RADCLIFFE-BROWN A. R. *Structure et fonction dans la société primitive*. Traduction de Françoise et Louis Martin, présentation et notes de Louis Martin. Paris: Éditions de Minuit, 1972, 317 pages.

4. MEYER, Fortes. Totem i tabu. *Личность. Культура. Общество. 2012. Том XIV. Вып. 2 (No 71–72) https://iphras.ru/uplfile/reznik/sovet/bibl/1/Fortes2.pdf*

5. STEINER, Franz.Taboo. London: Penguin Books, 1967.

6. FOLIEVA, T. A., Șinkari O. A. Проблема табу в британской социальной антропологии Ф. Штейнера. Вестник Вол ГУ. Серия 9. Вып. 7. 2008–2009.

7. EVANS, Pritchard. История антропологической мысли. Москва: Издательская фирма «Восточная литература» РАН, 2003. http://www.opentextnn.ru/man/index.html@id=6968

8. DOUGLAS, Mary. Purity and Danger.London and New York: Routledge & Kegan Paul Ltd, ARK Edition, 1984.

BDD-A31205 © 2020 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-11-03 05:06:06 UTC)